

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.2 Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych

(projekt)

Janusz Kowalski Minister
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

\$imię nazwisko
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 07 kwietnia 2023 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. poz. 412).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia2023 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć	4
II. Wykaz skrótów	6
III. Informacje ogólne	8
IV. Przyznawanie pomocy	9
IV.1. Warunki podmiotowe	9
IV.2. Warunki przedmiotowe	12
IV.3. Kryteria wyboru operacji	13
V. Warunki wypłaty pomocy/ zobowiązania	16
VI. Warunki zwrotu pomocy	24

I. Słownik pojęć

I.1 – Interwencja PS WPR 2023–2027 pn. Podstawowe wsparcie dochodów

gospodarstwo – gospodarstwo w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

komputerowa baza danych – baza danych nt. zwierząt, prowadzona na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt

mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo – przedsiębiorstwo spełniające kryteria, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

okres pomocy – okres 5 lat objęcia pomocą finansową, rozpoczynający się w dniu uznania grupy producentów rolnych albo organizacji producentów, składający się z pięciu 12 miesięcznych okresów pomocy

plan biznesowy – plan biznesowy o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania organizacji producentów i zatwierdzenia jej planu biznesowego oraz uznania zrzeszenia organizacji producentów i organizacji międzybranżowej funkcjonujących na rynkach rolnych innych niż rynki mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw albo w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania organizacji producentów i zatwierdzenia jej planu biznesowego oraz uznania zrzeszenia organizacji producentów i organizacji międzybranżowej funkcjonujących na rynku mleka i przetworów mlecznych albo w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać plan biznesowy grupy producentów rolnych

pomoc – wsparcie finansowe w ramach interwencji I.13.2 Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych PS WPR

powiązania kapitałowe lub osobowe – wzajemne powiązania bezpośrednio lub pośrednio między beneficjentem, członkiem beneficjenta lub małżonkiem członka beneficjenta lub osobami upoważnionymi do reprezentacji beneficjenta lub jego członków a odbiorcą produktów od beneficjenta lub sprzedawcą środków trwałych, polegające na:

- 1) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej;
- 2) posiadaniu co najmniej 25 % udziałów lub akcji spółki kapitałowej;
- 3) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika;
- 4) pozostawaniu w związku małżeńskim

produkt rolny – produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, z wyjątkiem produktów rybołówstwa

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR

rok działalności – rok działalności grupy producentów rolnych albo organizacji producentów, rozpoczynający się z dniem wydania decyzji o uznaniu przedsiębiorstwa za grupę producentów rolnych albo organizację producentów

środki trwałe – rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

- a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy

TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Użytki rolne – grunty będące gruntami ornymi, uprawami trwałymi albo trwałymi użytkami zielonymi również wtedy, gdy tworzą one systemy rolno-leśne

wnioskodawca – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy

wytyczne podstawowe – wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;

zwierzę gospodarskie – zwierzę zaliczane do zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

II. Wykaz skrótów

dyrektywa 2015/1535 – Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego

rozporządzenie w sprawie wykazu produktów i grup produktów – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 kwietnia 2016 r. w sprawie wykazu produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być tworzone grupy producentów rolnych, minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej liczby członków grupy producentów rolnych

rozporządzenie w sprawie uznawania organizacji producentów na innych rynkach – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania organizacji producentów i zatwierdzenia jej planu biznesowego oraz uznania zrzeszenia organizacji producentów i organizacji międzybranżowej funkcjonujących na rynkach rolnych innych niż rynki mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw

rozporządzenie w sprawie uznawania organizacji producentów na rynku mleka – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania organizacji producentów i zatwierdzenia jej planu biznesowego oraz uznania zrzeszenia organizacji producentów i organizacji międzybranżowej funkcjonujących na rynku mleka i przetworów mlecznych

rozporządzenie 1151/2012 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych

rozporządzenie 1308/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007

rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007

rozporządzenie 2019/787 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/787 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, stosowania nazw napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych, ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, wykorzystywania alkoholu etylowego i destylatów pochodzenia rolniczego w napojach alkoholowych, a także uchylające rozporządzenie (WE) nr 110/2008

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

rozporządzenie 2022/126 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023–2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1

ustawa ARiMR – ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

ustawa o finansowaniu WPR z 2015 r. – ustawa z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej

ustawa o finansowaniu WPR z 2023 r. – ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023-2027

ustawa o grupach producentów rolnych – ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw

ustawa o organizacji niektórych rynków rolnych – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych

ustawa o organizacji rynku mleka – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

ustawa o środkach ochrony roślin – ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin

ustawa o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy;

WOP – wniosek o płatność.

III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do interwencji I.13.2.
2. Niniejsze wytyczne określają:
 - 1) warunki przyznawania pomocy,
 - 2) kryteria wyboru operacji wraz z określeniem minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy,
 - 3) formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, maksymalną wysokość pomocy oraz maksymalny dopuszczalny poziom pomocy,
 - 4) warunki wypłaty pomocy,
 - 5) warunki realizacji operacji,
 - 6) zobowiązania beneficjenta,
 - 7) warunki zwrotu pomocy.
3. Pomoc w ramach I.13.2 realizuje cel szczegółowy „Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości”, określony w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/2115.

4. Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu prawidłowej realizacji zadań przez ARiMR związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy finansowej, w szczególności opracowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

IV.1. Warunki podmiotowe

1. Pomoc przyznaje się:

- 1) grupie producentów rolnych, zwanej dalej również „grupą”:

- a) uznanej nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2023 r. na podstawie przepisów ustawy o grupach producentów rolnych,
- b) która została uznana ze względu na produkt lub grupę produktów o których mowa w rozporządzeniu w sprawie wykazu produktów i grup produktów, inne niż drób żywy (bez względu na wiek), mięso lub jadalne podroby drobiowe: świeże, chłodzone, mrożone, albo miód naturalny lub inne produkty pszczele,
- c) która wybrała do realizacji co najmniej jeden spośród celów, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o grupach producentów rolnych;

- 2) organizacji producentów, zwanej dalej również „organizacją”:

- a) uznanej nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2023 r. na podstawie przepisów ustawy:
 - o organizacji niektórych rynków rolnych, albo
 - o organizacji rynku mleka,
- b) która została uznana ze względu na produkt lub grupę produktów inne niż należące do sektora:
 - mięsa drobiowego, o których mowa w części XX załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, albo
 - produktów pszczelich, o których mowa w części XXII załącznika I do rozporządzenia 1308/2013,

- c) która wybrała do realizacji co najmniej jeden spośród celów, o których mowa:

- w art. 152 ust. 1 lit. c ppkt i, ii oraz iii rozporządzenia 1308/2013 – w przypadku organizacji producentów uznanej w sektorach innych niż sektor mleka i przetworów mlecznych,
- w art. 161 ust. 1 rozporządzenia 1308/2013 – w przypadku organizacji producentów uznanej w sektorze mleka i przetworów mlecznych.

2. Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) grupa zobowiąże się do realizacji co najmniej jednego z celów, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o grupach producentów rolnych, na podstawie zatwierdzonego planu biznesowego, o którym mowa w art. 8 ust. 3 pkt 3 albo ust. 4 pkt 3 ustawy o grupach producentów rolnych,
- 2) organizacja zobowiąże się do realizacji:
 - a) co najmniej jednego spośród celów o których mowa w art. 152 ust. 1 lit. c ppkt i, ii albo iii rozporządzenia 1308/2013, na podstawie zatwierdzonego planu biznesowego, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie uznawania organizacji producentów na innych rynkach – w przypadku wnioskodawcy będącego organizacją uznaną na podstawie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych, albo
 - b) co najmniej jednego spośród celów o których mowa w art. 161 ust. 1 rozporządzenia 1308/2013, na podstawie zatwierdzonego planu biznesowego, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie uznawania organizacji producentów na rynku mleka – w przypadku wnioskodawcy będącego organizacją producentów uznaną na podstawie ustawy o organizacji rynku mleka;
- 3) wnioskodawca działa jako przedsiębiorca posiadający status mikro-, małego lub średniego przedsiębiorstwa;
- 4) w skład wnioskodawcy nie wchodzi członkowie, którzy:
 - a) byli członkami grupy albo organizacji, która otrzymała wyprzedzające finansowanie pomocy w ramach:
 - działania 9 „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020, na podstawie art. 17 ustawy o finansowaniu WPR z 2015 r., które nie zostało rozliczone zgodnie z umową o przyznanie

wyprzedzającego finansowania pomocy, o której mowa w art. 17 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, lub

- interwencji I.13.2 Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych objętej PS WPR, na podstawie art. 16 ustawy o finansowaniu WPR z 2023 r., które nie zostało rozliczone zgodnie z umową o przyznaniu pomocy,
- b) są członkami podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w ramach interwencji I.13.4 „Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności” objętej PS WPR albo którzy są członkami beneficjenta lub beneficjentami tej interwencji;
- 5) w przypadku wnioskodawcy uznanego ze względu na produkt lub grupę produktów roślinnych, jego członkom będącym producentami, z wyłączeniem producentów prowadzących działy specjalne produkcji rolnej:
- a) przyznano płatności na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego albo płatności w ramach interwencji I.1, o której mowa w PS WPR 2023–2027, w roku uznania wnioskodawcy lub przynajmniej raz w ciągu ostatnich 2 lat poprzedzających rok uznania wnioskodawcy albo
 - b) nie przyznano płatności na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego albo płatności w ramach interwencji I.1, o której mowa w PS WPR 2023–2027, w roku uznania wnioskodawcy ani w ciągu ostatnich 2 lat poprzedzających rok uznania wnioskodawcy, ale prowadzili oni produkcję tego produktu lub tej grupy produktów przynajmniej w roku poprzedzającym rok uznania wnioskodawcy;
- 6) w przypadku wnioskodawcy uznanego ze względu na produkt lub grupę produktów zwierzęcych, członkowie wnioskodawcy będący producentami, z wyłączeniem producentów prowadzących działy specjalne produkcji rolnej, byli przynajmniej w roku poprzedzającym rok uznania wnioskodawcy posiadaczami zwierząt, ze względu na które wnioskodawca został uznany:
- a) objętych obowiązkiem zgłoszenia do komputerowej bazy danych, albo
 - b) nieobjętych obowiązkiem zgłoszenia do komputerowej bazy danych;
- 7) w przypadku gdy członkowie wnioskodawcy będący producentami prowadzili produkcję produktu lub grupy produktów ze względu na które wnioskodawca

- został uznany, w ramach działu specjalnego produkcji rolnej, produkcja ta była prowadzona przynajmniej w roku poprzedzającym rok uznania wnioskodawcy;
- 8) siedziba wnioskodawcy znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 9) członkowie wnioskodawcy będący producentami prowadzą produkcję produktu lub grupy produktów, ze względu na które wnioskodawca został uznany, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 10) wnioskodawca zobowiąże się do spełniania warunków związanych z przyznaniem pomocy i jej wypłatą, określonych w regulaminie naboru wniosków oraz umowie o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.13.2.
3. Warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 5–7 nie dotyczą:
 - 1) osób, które przejęły w całości gospodarstwo w roku poprzedzającym rok uznania wnioskodawcy lub w roku uznania wnioskodawcy, oraz
 - 2) osób ubiegających się w roku uznania wnioskodawcy o przyznanie pomocy w ramach interwencji I.11 Premie dla młodych rolników objętej PS WPR i beneficjentów tej interwencji.
 4. Przez przejęcie w całości gospodarstwa, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, rozumie się przejęcie przez przeniesienie własności wszystkich użytków rolnych oraz zwierząt gospodarskich, wchodzących w skład gospodarstwa rolnika przekazującego gospodarstwo, będące zarówno przedmiotem jego odrębnej własności, jak również przedmiotem współwłasności, z tym że własnością przekazującego lub w jego posiadaniu mogą pozostać użytki rolne o powierzchni nie większej niż 0,5 ha.
 5. Ocena WOPP będzie przeprowadzona według podstawowej kolejności, określonej w wytycznych podstawowych.

IV.2. Warunki przedmiotowe

1. WOPP składa się w terminie pierwszego albo drugiego naboru WOPP, następującego po dniu uznania wnioskodawcy.
2. Pomoc jest przyznawana wnioskodawcy jeden raz w okresie realizacji PS WPR.
3. Pomoc dotyczy produktów rolnych objętych załącznikiem I do TFUE.
4. Wnioskodawca może ubiegać się o wyprzedzające finansowanie pomocy, na podstawie art. 16 ustawy o finansowaniu WPR z 2023 r.
5. Plan biznesowy stanowi załącznik do umowy.

6. Nie jest możliwa rezygnacja z realizacji celu/celów wskazanych w planie biznesowym i umowie.

IV.3. Kryteria wyboru operacji

1. W ramach interwencji I.13.2 mają zastosowanie następujące kryteria wyboru operacji, zadeklarowane na WOPP przez wnioskodawcę:

1) jeżeli wnioskodawca jest zorganizowany w formie spółdzielni – przyznaje się 3 punkty;

2) jeżeli wnioskodawca zrzesza producentów, którzy prowadzą produkcję:

a) w ramach unijnych lub krajowych systemów jakości – przyznaje się 3 punkty, lub

b) w przypadku wnioskodawcy będącego grupą producentów rolnych, w ramach następujących kategorii produktów:

- świnie żywe, prosięta, warchlaki, mięso wieprzowe: świeże, chłodzone, mrożone, lub
- bydło żywe: zwierzęta rzeźne lub hodowlane, mięso wołowe: świeże, chłodzone, mrożone, lub
- owce lub kozy żywe, zwierzęta rzeźne lub hodowlane, wełna owcza lub kozia strzyżona potna, mięso owcze lub kozie: świeże, chłodzone, mrożone, skóry owcze lub kozie surowe (suszone), lub
- szyszki chmielowe, lub
- konopie włókniste lub len, lub
- buraki cukrowe, lub
- liście tytoniu suszone, lub
- rośliny w plonie głównym, całe lub rozdrobnione, uprawiane z przeznaczeniem na cele energetyczne lub do wykorzystania technicznego

– przyznaje się 3 punkty,

c) w przypadku wnioskodawcy będącego organizacją producentów:

- produktów z sektora wieprzowiny, o których mowa w części XVII załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, lub
- produktów z sektora wołowiny i cielęciny, o których mowa w części XV załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, lub

- produktów z sektora baraniny i koziny, o których mowa w części XVIII załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, lub
- produktów z sektora chmielu, o których mowa w części VI załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, lub
- produktów z sektora lnu i konopi, o których mowa w części VII załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, lub
- buraków cukrowych, z sektora cukru, o którym mowa w części III załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, lub
- liście tytoniu suszone, z sektora tytoniu, o którym mowa w części XIV załącznika I do rozporządzenia 1308/2013

– przyznaje się 3 punkty;

3) jeżeli w skład wnioskodawcy będącego grupą producentów rolnych uznana ze względu na:

- a) produkt lub grupę produktów innych niż liście tytoniu suszone wchodzi co najmniej 10 członków albo
- b) liście tytoniu suszone wchodzi co najmniej 30 członków

– przyznaje się 4 punkty, a za każdego kolejnego członka grupy – przyznaje się 0,2 punktu;

4) jeżeli w skład wnioskodawcy będącego organizacją producentów uznana ze względu na produkt lub grupę produktów należących do:

- a) sektorów innych niż sektor mleka i przetworów mlecznych, o którym mowa w części XVI załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, oraz sektor tytoniu, o którym mowa w części XIV załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, wchodzi co najmniej 15 członków,
- b) sektora mleka i przetworów mlecznych, o którym mowa w części XVI załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, wchodzi co najmniej 25 członków,
- c) sektora tytoniu, o którym mowa w części XIV załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, wchodzi co najmniej 30 członków

– przyznaje się 4 punkty, a za każdego kolejnego członka organizacji – przyznaje się 0,2 punktu;

- 5) jeżeli co najmniej 50% produkcji każdego z producentów wchodzących w skład wnioskodawcy w zakresie produktu lub grupy produktów, ze względu na które został uznany, zostało objęte dobrowolnym ubezpieczeniem, innym niż ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, ważnym przez okres co najmniej 6 miesięcy od dnia złożenia WOPP – przyznaje się 3 punkty;
 - 6) jeżeli wnioskodawca zatrudnia na podstawie umowy o pracę co najmniej dwie osoby na pełne etaty albo co najmniej jedną osobę niepełnosprawną w rozumieniu przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – przyznaje się 2 punkty;
 - 7) jeżeli w planie biznesowym wnioskodawcy zostały zaplanowane do realizacji działania innowacyjne (innowacje produktowe, procesowe, technologiczne), a koszty tych działań dotyczą minimum 30% wartości planowanej pomocy – przyznaje się 5 punktów;
 - 8) jeżeli w planie biznesowym wnioskodawcy zostały zaplanowane do realizacji działania środowiskowe, a koszty tych działań dotyczą minimum 30% wartości planowanej pomocy – przyznaje się 5 punktów.
2. Do systemów jakości, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a należą:
- 1) w przypadku systemów unijnych:
 - a) Chronione Nazwy Pochodzenia i Chronione Oznaczenia Geograficzne oraz Gwarantowane Tradycyjne Specjalności, w rozumieniu rozporządzenia 1151/2012,
 - b) Rolnictwo ekologiczne, zgodnie z rozporządzeniem 2018/848,
 - c) Chronione nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne wyrobów winiarskich, o których mowa w części II tytule II rozdziale I sekcji 2 rozporządzenia 1308/2013,
 - d) Oznaczenia geograficzne napojów spirytusowych, w rozumieniu rozporządzenia 2019/787;
 - 2) w przypadku krajowych systemów jakości (systemy uznane na mocy decyzji MRiRW za krajowe systemy jakości żywności i notyfikowane do KE zgodnie z Dyrektywą 2015/1535):
 - a) integrowana produkcja roślin (IP), w rozumieniu ustawy o środkach ochrony roślin,

- b) „Jakość Tradycja” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji MRiRW z dnia 12 czerwca 2007 r.,
 - c) „Quality Meat Program (QMP)” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji MRiRW z dnia 20 października 2008 r.,
 - d) QAFP „Kulinarne mięso wieprzowe” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji MRiRW z dnia 11 grudnia 2009 r.,
 - e) QAFP „Wędliny” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji MRiRW z dnia 18 stycznia 2012 r.
3. W pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcom, którzy uzyskali największą liczbę punktów, przy czym pomoc jest przyznawana, jeżeli wnioskodawca uzyskał co najmniej 3 punkty.
 4. W przypadku wnioskodawców, którzy uzyskali taką samą liczbę punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje większa liczba członków wnioskodawcy.
 5. W przypadku wnioskodawców, którzy uzyskali taką samą liczbę punktów i posiadają taką samą liczbę członków, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje data wydania decyzji o uznaniu za grupę albo organizację, przy czym pierwszeństwo przysługuje grupie albo organizacji wcześniej uznanej.

V. Warunki wypłaty pomocy/ zobowiązania

1. Pomoc:
 - 1) jest przyznawana jako ryczałt w formie rocznych płatności i obejmuje okresy kolejnych 12 miesięcy prowadzenia działalności przez beneficjenta, licząc od dnia wydania decyzji o uznaniu beneficjenta za grupę albo organizację;
 - 2) w formie wyprzedzającego finansowania jest przyznawana w ciągu 30 dni od dnia złożenia do ARiMR weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową.
2. WOP składa się w terminie 60 dni od dnia zakończenia każdego kolejnego okresu prowadzenia działalności przez beneficjenta, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.
3. Jeżeli beneficjent nie złoży WOP za dany okres prowadzenia działalności w terminie, o którym mowa w ust. 2, nie może ubiegać się o płatność za ten sam okres w kolejnych latach.
4. W przypadku beneficjentów, dla których okresy prowadzenia działalności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zakończyły się przed dniem zawarcia umowy o przyznaniu

pomocy, WOP za pierwszy okres pomocy może być złożony po dniu, w którym umowa została zawarta, lecz nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia, w którym umowa została zawarta.

5. Pomoc:

1) jest wypłacana beneficjentowi posiadającemu status uznania za grupę albo organizację;

2) jest wypłacana po złożeniu weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową, o którym mowa w umowie o przyznaniu pomocy;

3) ustalana jest na podstawie wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów lub grupy produktów, ze względu na które beneficjent został uznany, wytworzonych przez jego członków, w tym także ze sprzedaży produktów przetworzonych objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wytworzonych z produktów lub grupy produktów, ze względu na które beneficjent został uznany, wyprodukowanych przez jego członków, za okres, którego dotyczy WOP, i sprzedanych odbiorcom niebędącym:

a) członkami beneficjenta,

b) małżonkami członków beneficjenta,

c) podmiotami powiązаныmi kapitałowo lub osobowo;

4) wynosi odpowiednio:

a) za pierwszy rok prowadzenia działalności – 10%,

b) za drugi rok prowadzenia działalności – 9,5%,

c) za trzeci rok prowadzenia działalności – 9%,

d) za czwarty rok prowadzenia działalności – 8,5%,

e) za piąty rok prowadzenia działalności – 8%

– wartości udokumentowanych rocznych przychodów netto beneficjenta, o których mowa w pkt. 3;

5) wynosi nie więcej niż:

a) 100 000 euro/rok – w przypadku organizacji,

b) 60 000 euro/rok – w przypadku grupy (lecz nie więcej niż 6 tys. euro w przeliczeniu na jednego członka grupy).

6. Przy ustalaniu wysokości pomocy za dany rok prowadzenia działalności przez beneficjenta, nie wlicza się wartości przychodów pochodzących ze sprzedaży produktów wyprodukowanych przez członków beneficjenta, którzy:

- 1) byli członkami grupy producentów rolnych, wstępnie uznanej grupy producentów owoców i warzyw lub organizacji producentów owoców i warzyw, utworzonej ze względu na ten sam produkt lub produkt tożsamy z produktem produkowanym zgodnie z przepisami o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych lub przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego lub grupę produktów, której przyznano i wypłacono pomoc na rozpoczęcie działalności ze środków Unii Europejskiej po dniu 1 maja 2004 r. w celu utworzenia i przeznaczenia jej na działalność administracyjną lub inwestycyjną, w ramach:
 - a) działań:
 - „Grupy producentów rolnych” objętego planem rozwoju obszarów wiejskich,
 - „Grupy producentów rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
 - „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,
 - interwencji I 13.2 „Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych”,
 - b) mechanizmów pomocy finansowej udzielanej:
 - wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw,
 - uznanym organizacjom producentów owoców i warzyw;
- 2) są małżonkami członków, o których mowa w pkt. 1, z wyłączeniem małżonków, którzy mają ustanowioną rozdzielność majątkową;
- 3) w przypadku:
 - a) grupy uznanej ze względu na grupę produktów „Ziarno zbóż lub nasiona roślin oleistych” zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wykazu produktów i grup produktów – byli członkami grupy producentów rolnych utworzonej ze względu na produkt „Ziarno zbóż” lub „Nasiona roślin oleistych”, której przyznano i wypłacono pomoc, o której mowa w pkt. 1 lit. a,
 - b) organizacji uznanej ze względu na produkt lub grupę produktów należących do sektora zbóż, o których mowa w części I załącznika I do rozporządzenia 1308/2013, lub uznanej ze względu na produkt lub grupę produktów oleistych wymienionych w załączniku I do rozporządzenia 1308/2013 – byli członkami grupy producentów rolnych utworzonej ze względu na produkt

„Ziarno zbóż” lub „Nasiona roślin oleistych”, lub grupę produktów „Ziarno zbóż lub nasiona roślin oleistych”, której przyznano i wypłacono pomoc, o której mowa w pkt. 1 lit. a;

- 4) byli członkami grupy albo organizacji, która otrzymała wyprzedzające finansowanie pomocy w ramach działania 9 PROW 2014–2020 lub interwencji I.13.2, które nie zostało rozliczone;
 - 5) są członkami podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w ramach interwencji I.13.4. – Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności albo członkami beneficjenta lub beneficjentami tej interwencji.
7. Podstawą do wypłaty pomocy są dokumenty księgowe, które umożliwiają identyfikację i poświadczenie sprzedaży.
8. Beneficjent jest obowiązany do spełniania następujących warunków:
- 1) realizowania w każdym roku działalności od dnia uznania przynajmniej jednego działania w odniesieniu do każdego z wybranych celów:
 - a) o których mowa w art. 2 ustawy o grupach producentów rolnych na podstawie planu biznesowego, o którym mowa w podrozdziale IV.1 ust. 2 pkt 1 – w przypadku beneficjenta będącego grupą,
 - b) zgodnie z art. 152 ust. 1 lit. c rozporządzenia 1308/2013, i obejmujących co najmniej jeden spośród celów, o których mowa w ppkt. i, ii albo iii tego przepisu, na podstawie planu biznesowego, o którym mowa w podrozdziale IV.1 ust. 2 pkt 2 lit. a – w przypadku beneficjenta będącego organizacją producentów uznaną na rynkach innych niż sektor mleka i przetworów mlecznych,
 - c) zgodnie z art. 161 ust. 1 rozporządzenia 1308/2013, na podstawie planu biznesowego, o którym mowa w podrozdziale IV.1 ust. 2 pkt 2 lit. b – w przypadku beneficjenta będącego organizacją producentów uznaną w sektorze mleka i przetworów mlecznych;
 - 2) przedkładania sprawozdania z realizacji działań ujętych w planie biznesowym z każdym WOP;
 - 3) utrzymania uznania, o którym mowa w podrozdziale IV.1 ust. 1, przez okres co najmniej trzech lat od dnia otrzymania ostatniej płatności;
 - 4) umożliwienia przeprowadzania kontroli lub audytów związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności, w swojej

- siedzibie oraz w miejscach prowadzenia produkcji przez swoich członków, do momentu upływu 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności;
- 5) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do momentu upływu 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności;
 - 6) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR do momentu upływu 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności;
 - 7) dokonywania zmian, w okresie pierwszych 5 lat od dnia uznania, o którym mowa w podrozdziale IV.1 ust. 1, polegających na przyjęciu:
 - a) nowych członków będących producentami, wyłącznie gdy nowy członek:
 - miał przyznane płatności na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego albo płatności w ramach interwencji I.1, o której mowa w PS WPR 2023–2027, w roku przystąpienia do beneficjenta lub co najmniej raz w ciągu ostatnich 2 lat poprzedzających rok przystąpienia do beneficjenta albo
 - nie miał przyznanych płatności na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego albo płatności w ramach interwencji I.1, o której mowa w PS WPR 2023–2027, w roku przystąpienia do beneficjenta lub co najmniej raz w ciągu ostatnich 2 lat poprzedzających rok przystąpienia do beneficjenta, ale prowadził produkcję tego produktu lub tej grupy produktów przynajmniej w roku poprzedzającym rok przystąpienia do beneficjenta
 - w przypadku beneficjenta uznanego ze względu na produkt lub grupę produktów roślinnych, z wyłączeniem producentów prowadzących działy specjalne produkcji rolnej albo
 - był przynajmniej w roku poprzedzającym rok przystąpienia do beneficjenta posiadaczem zwierząt z grupy produktów ze względu na które beneficjent został uznany w przypadku beneficjenta uznanego ze względu na produkt lub grupę produktów zwierzęcych, z wyłączeniem producentów prowadzących działy specjalne produkcji rolnej, albo

- prowadził produkcję produktów lub grupy produktów, ze względu na które beneficjent został uznany, w ramach działu specjalnego produkcji rolnej, przynajmniej w roku poprzedzającym rok przystąpienia do beneficjenta;
 - nie był członkiem grupy producentów rolnych albo organizacji producentów, która otrzymała wyprzedzające finansowanie pomocy w ramach działania 9 PROW 2014–2020 lub interwencji I.13.2, które nie zostało rozliczone;
- b) nowych członków, wyłącznie gdy nowy członek nie jest członkiem podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w ramach interwencji I.13.4.
- Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności albo który nie jest członkiem beneficjenta lub beneficjentem tej interwencji;
- 8) zachowania w okresie pierwszych 5 lat od dnia uznania, o którym mowa w podrozdziale IV.1 ust. 1, kryteriów wyboru operacji, o których mowa w podrozdziale IV.3 ust. 1 pkt 1, 2, 6, ~~7 i 8~~, za których spełnienie zostały przyznane punkty;
- 9) zachowania w okresie pierwszych 5 lat od dnia uznania, o którym mowa w podrozdziale IV.1 ust. 1, kryteriów wyboru operacji, o których mowa w podrozdziale IV.3 ust. 1 pkt 3 i 4, za których spełnienie zostały przyznane punkty, przy czym za zachowanie tych kryteriów uznaje się zachowanie co najmniej:
- a) 10 członków w jego składzie – w przypadku beneficjenta będącego grupą uznaną ze względu na produkt lub grupę produktów innych niż liście tytoniu suszone,
 - b) 30 członków w jego składzie – w przypadku beneficjenta będącego grupą uznaną ze względu na liście tytoniu suszone,
 - c) 15 członków w jego składzie – w przypadku beneficjenta będącego organizacją uznaną ze względu na produkt lub grupę produktów należących do sektorów innych niż sektor mleka i przetworów mlecznych, o którym mowa w części XVI załącznika I do rozporządzenia 1308/2013 oraz sektor tytoniu, o którym mowa w części XIV załącznika I do rozporządzenia 1308/2013,
 - d) 25 członków w jego składzie – w przypadku beneficjenta będącego organizacją uznaną ze względu na produkt lub grupę produktów należących

do sektora mleka i przetworów mlecznych, o którym mowa w części XVI załącznika I do rozporządzenia 1308/2013,

- e) 30 członków w jego składzie – w przypadku beneficjenta będącego organizacją uznaną ze względu na produkt lub grupę produktów należących do sektora tytoniu, o którym mowa w części XIV załącznika I do rozporządzenia 1308/2013;

10) wydatkowania, nie później niż do końca trzeciego roku działalności beneficjenta, następującego po otrzymaniu ostatniej płatności, minimum 30% otrzymanej pomocy na działania innowacyjne lub środowiskowe, ujęte w planie biznesowym – w przypadku uzyskania punktów za kryteria wyboru operacji, o których mowa w podrozdziale IV.3 ust. 1 pkt 7 lub 8;

- 110) prowadzenia rachunkowości w sposób umożliwiający identyfikację i poświadczenie sprzedaży produktów lub grupy produktów, ze względu na które został uznany, wytworzonych przez jego członków oraz podmioty niebędące jego członkami, a także wydatkowanie pomocy, do momentu upływu 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności;

- 124) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, w zakresie dotyczącym zakupu i sprzedaży produktów lub grupy produktów, ze względu na które został uznany, a także wydatkowania pomocy, do momentu upływu co najmniej 5 lat od dnia otrzymania ostatniej płatności;

- 132) wydatkowania w formie bezgotówkowej całości otrzymanej pomocy zgodnie z celami, o których mowa w pkt. 1, nie później niż do końca trzeciego roku działalności beneficjenta, następującego po otrzymaniu ostatniej płatności, na działania ujęte w planie biznesowym;

- 143) w przypadku organizacji – wydatkowania minimum 30% otrzymanej pomocy zgodnie z celami, o których mowa w pkt. 1, na inwestycje w środki trwałe ujęte w planie biznesowym, do końca trzeciego roku jej działalności następującego po otrzymaniu ostatniej płatności, w formie bezgotówkowej. W przypadku gdy te inwestycje dotyczą zakupu maszyn, urządzeń oraz wyposażenia budynków muszą dotyczyć nowych elementów;

- 154) nieprzenoszenia prawa własności i posiadania środków trwałych, będących wynikiem zrealizowanych działań ujętych w planie biznesowym oraz niedokonywania zmiany sposobu ich wykorzystania do momentu upływu 5 lat od dnia ich zakupu lub oddania do użytkowania.
9. Warunki, o których mowa w ust. 8 pkt 7 nie dotyczą:
- 1) osób, które przejęły w całości gospodarstwo w roku poprzedzającym rok przystąpienia do beneficjenta lub w roku przystąpienia do beneficjenta, oraz
 - 2) osób ubiegających się w roku przystąpienia do beneficjenta o przyznanie pomocy w ramach interwencji I.11 Premie dla młodych rolników objętej PS WPR i beneficjentów tej interwencji.
10. Środki trwałe będące wynikiem zrealizowanych działań ujętych w planie biznesowym, nie mogą być nabywane od:
- a) członków beneficjenta,
 - b) małżonków członków beneficjenta,
 - c) podmiotów powiązanych kapitałowo lub osobowo.
11. ARiMR ocenia realizację planu biznesowego na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 8 pkt 2, lub kontroli na miejscu, biorąc pod uwagę w szczególności stopień realizacji działań ujętych w planie biznesowym w podziale na poszczególne lata jego realizacji.
12. W przypadku gdy ze składanego sprawozdania, o którym mowa w ust. 8 pkt 2, lub kontroli na miejscu wynika, że beneficjent nie realizuje działań ujętych w planie biznesowym, ARiMR wzywa beneficjenta do złożenia wyjaśnień, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.
13. W przypadku niezłożenia przez beneficjenta wyjaśnień, o których mowa w ust. 12, lub ustalenia, że beneficjent nie realizował działań ujętych w planie biznesowym w danym roku:
- 1) odmawia się wypłaty pomocy za dany rok działalności – jeżeli beneficjent nie realizował żadnego działania ujętych w planie biznesowym w tym roku;
 - 2) kwota pomocy do wypłaty ulega zmniejszeniu o 25% za dany rok działalności, jeżeli beneficjent realizował przynajmniej jedno działanie, ale nie realizował wszystkich działań ujętych w planie biznesowym w tym roku.
14. W przypadku niespełnienia przez beneficjenta warunków, o których mowa w ust. 8:
- 1) pkt 2 – odmawia się wypłaty pomocy za dany rok działalności;

- 2) pkt 5 – kwota pomocy za dany rok działalności beneficjenta ulega zmniejszeniu o 5%;
- 3) pkt 6 – kwota pomocy za dany rok działalności beneficjenta ulega zmniejszeniu o 0,5%;
- 4) pkt 7 – nie wlicza się przy ustalaniu wysokości pomocy, o której mowa w rozdziale V ust. 6, za dany rok prowadzenia działalności przez beneficjenta, wartości przychodów pochodzących ze sprzedaży produktów wyprodukowanych przez członka beneficjenta, który nie spełnia warunków przyznania pomocy;
- 5) pkt 8 – odmawia się wypłaty pomocy od tego roku działalności, w którym stwierdzono zaprzestanie spełniania kryteriów;
- 6) pkt 9 – kwota pomocy za dany rok działalności beneficjenta ulega zmniejszeniu o 10% za każdego członka beneficjenta mniej niż wymagana liczba członków;
- 7) pkt 119 – kwota pomocy za dany rok działalności beneficjenta ulega zmniejszeniu o 10%;
- 8) pkt 124 – kwota pomocy za dany rok działalności beneficjenta ulega zmniejszeniu o 10%;
- 9) pkt 154 – kwota pomocy za dany rok działalności beneficjenta ulega zmniejszeniu o wartość środka trwałego, co do którego nie zostało dopełnione zobowiązanie.

15. W przypadku nabycia środków trwałych od podmiotów powiązanych, o których mowa w ust. 10, kwota pomocy za dany rok działalności beneficjenta ulega zmniejszeniu o wartość środka trwałego z dnia jego nabycia lub oddania do użytkowania, w odniesieniu do którego nie zostały zachowane warunki określone w tym ustępie.

165. ARiMR ~~wstrzymuje zawieszę postępowanie w sprawie wypłaty~~ pomocy w ramach interwencji I.13.2, w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia uznania na podstawie przepisów ustawy o grupach producentów rolnych, przepisów ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych lub przepisów ustawy o organizacji rynku mleka, do czasu rozstrzygnięcia postępowania w sprawie cofnięcia uznania.

176. W przypadku niespełnienia przez beneficjenta warunków wypłaty pomocy, zmniejszenia pomocy o których mowa w ust. 13 pkt 2, ust. 14 pkt. 2-3 oraz 6-9, ulegają sumowaniu.

VI. Warunki zwrotu pomocy

W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w rozdziale V:

1. ust. 8:

- 1) pkt 3 – zwrotowi podlega 20% otrzymanej pomocy;
- 2) pkt 5 – zwrotowi podlega 100% otrzymanej pomocy;
- 3) pkt 10 – zwrotowi podlega 5% otrzymanej pomocy
- 3) pkt 119 – zwrotowi podlega 10% otrzymanej pomocy;
- 4) pkt 124 – zwrotowi podlega 10% otrzymanej pomocy;
- 5) pkt 132 – zwrotowi podlega wartość niewydatkowanej pomocy lub wydatkowanej niezgodnie z celami o których mowa w rozdziale V ust. 8 pkt 1; z zastrzeżeniem pkt. 6;
- 6) pkt 143 – zwrotowi podlega wartość niewydatkowanej pomocy i wartość środka trwałego z dnia jego nabycia lub oddania do użytkowania, w odniesieniu do którego nie zostały zachowane warunki określone w tym punkcie.
W przypadku wydatkowania minimum 30% otrzymanej pomocy zgodnie z celami o których mowa w rozdziale V ust. 8 pkt 1, na inwestycje w środki trwałe ujęte w planie biznesowym, do końca trzeciego roku jej działalności następującego po otrzymaniu ostatniej płatności, bez zachowania wymogu formy bezgotówkowej lub zakupu nowych maszyn, urządzeń oraz wyposażenia budynków, określonych w pkt. 143, zwrotowi podlega wartość środka trwałego z dnia jego nabycia lub oddania do użytkowania, w odniesieniu do którego nie zostały zachowane te warunki;
- 7) pkt 154 – zwrotowi podlega wartość środka trwałego z dnia jego nabycia lub oddania do użytkowania, w odniesieniu do którego nie zostały zachowane warunki określone w tym punkcie, powiększoną o 5% otrzymanej pomocy.

2 ust. 10 – zwrotowi podlega wartość środka trwałego z dnia jego nabycia lub oddania do użytkowania, w odniesieniu do którego nie zostały zachowane warunki określone w tym ustępie, powiększoną o 5% otrzymanej pomocy.